
DOUANE EN ACCIJNZEN

Vijfde editie

Kerstien Celis en Josse Verbeken

 INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

Douane en Accijnzen. Vijfde editie
Kerstien Celis en Josse Verbeken

© 2022 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1448-0
D/2022/7849/115
NUR 163
Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV
Zetwerk: Crius Group, Hulshout
Lay-out binnenwerk: EHBontwerp+ – www.ehbontwerp.be
Omslagontwerp: Danny Juchtmans – www.dsigngraphics.be
Omslagillustratie: Intpro / Shutterstock

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

WOORD VOORAF

Douane en Accijnzen is een tak binnen de Fiscaliteit en tevens binnen Logistiek Management, waarvoor het gezegde “*Onbekend is onbemind*” geldt. In dit boek wordt alvast een poging ondernomen om een deel van dit “onbekende” te onthullen. Het boek is bedoeld als een *inleiding tot Douane en Accijnzen voor studenten én professionelen* die zich de basisprincipes van deze materie eigen willen maken.

De Brexit en het bijbehorende handelsverdrag afgesloten eind december 2020 werd uiteraard in deze vierde uitgave opgenomen. De lezer kan voor meer informatie hierover het laatste nieuwe hoofdstuk consulteren, de hoofdstukken voordien zijn eveneens van toepassing.

We beperken ons niet tot een louter theoretische uiteenzetting van de belangrijkste principes. Het boek is, zowel voor douane als voor accijnzen, aangevuld met talrijke voorbeelden en cases uit de praktijk.

Ten behoeve van studenten en lectoren uit het (hogere) onderwijs werd tevens elektronisch les- en oefenmateriaal uitgewerkt. Met behulp van een digitaal leerplatform kan de materie op een interactieve manier ingeoefend worden. Via de website van Intersentia (www.intersentia.be) kunt u contact opnemen met de uitgeverij om toegang te krijgen tot dit Edumatic-oefenpakket.

Kerstien Celis
Josse Verbeken

INHOUD

WOORD VOORAF	III
HOOFDSTUK 1. – INLEIDING	1
1. Douanebeleid	3
1.1. Indirecte belastingen	3
1.2. Douanebeleid gebaseerd op het principe van de douane-unie	3
1.2.1. Gemeenschappelijke invoerrechten	3
1.2.2. Gemeenschappelijke douanewetgeving	4
1.2.3. Gemeenschappelijke handelspolitiek	4
1.2.4. Harmonisatie van overige indirecte belastingen	4
1.3. Douanebeleid gebaseerd op het principe van de vrijhandelszone	5
2. Internationale instellingen m.b.t. douane	6
2.1. Wereldhandelsorganisatie	6
2.2. Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling	7
2.3. Werelddouaneorganisatie	8
3. Europese integratie	9
3.1. BLEU-Verdrag	9
3.2. Benelux-Conventie	9
3.3. Verdrag van Parijs of EGKS-Verdrag	9
3.4. Verdragen van Rome	9
3.5. Akkoord van Schengen	9
3.6. Europese Akte	10
3.7. Verdrag van Maastricht	10
3.8. Verdrag van Amsterdam	11
3.9. Economische en Monetaire Unie (EMU)	11
3.10. Europese Economische Ruimte (EER)	11
3.11. Verdrag van Nice	11
3.12. Verdrag van Lissabon	11
4. Europese Unie	12
5. Europese instellingen	14
5.1. Europese Commissie	14
5.2. Europees Parlement	15
5.3. Raad van Ministers van de EU	15
5.4. Europese Raad	15

5.5. Europees Hof van Justitie	15
5.6. Rekenkamer	15
5.7. Europese Centrale Bank	16
6. Wetgeving in de EU	16
6.1. Verordening (<i>Regulation</i>)	16
6.2. Beschikking (<i>Decision</i>)	16
6.3. Richtlijn (<i>Directive</i>)	16
6.4. Aanbevelingen en adviezen (<i>Recommendations</i>)	17
7. Bekendmaking EU-wetgeving	17
8. Uniedouanewetboek en de toepassing ervan in de lidstaten	17
9. Basisbegrippen inzake douanewetgeving	19
9.1. Uniegoederen (<i>Union goods</i>)	19
9.2. Niet-Uniegoederen (<i>Non-Union goods</i>)	20
9.3. Invoer (<i>Import</i>)	21
9.4. Binnenbrengen	21
9.5. Uitvoer (<i>Export</i>)	21
9.6. Verzending	22
9.7. Uniedouanevervoer (<i>Union transit</i>)	22
9.8. Gemeenschappelijk douanevervoer (<i>Community transit</i>)	23
9.9. Douanevervoer onder dekking van carnet TIR of carnet ATA	23

HOOFDSTUK 2. – BETROKKEN PARTIJEN **25**

1. Inleiding	27
2. Directe of indirecte vertegenwoordigers	28
2.1. Personen die aangiften mogen indienen	28
2.2. Declaranten en hulpdeclaranten	30
3. Belgische Algemene Administratie der Douane en Accijnzen	31
3.1. Situering	31
3.2. Opdrachten	31
3.2.1. Fiscale taken	32
3.2.1.1. Invoerrechten (<i>import duty</i>) en belastingen van gelijke werking	32
3.2.1.2. Accijnzen	32
3.2.1.3. Energiebijdrage op bepaalde producten verkregen uit minerale oliën, op aardgas en elektriciteit	32
3.2.1.4. Verpakkingsheffing op drankverpakkingen en milieuheffingen op sommige producten	32
3.2.1.5. Btw op ingevoerde goederen (komende van buiten het douanegebied van de EU) of op goederen binnengebracht uit gebieden die wel behoren tot het douanegebied van de EU, maar niet tot het fiscale gebied (zogenaamde niet-fiscale gebieden)	32

3.2.2.	Niet-fiscale taken	33
2.2.2.1.	Veiligheid	33
3.2.2.2.	Gezondheid	37
3.2.2.3.	Economie	40
3.2.2.4.	Milieu	42
4.	<i>Authorised Economic Operator</i>	47
4.1.	Inleiding	47
4.2.	Wie kan een AEO-vergunning aanvragen?	47
4.3.	Voorwaarden tot het verkrijgen van een AEO-vergunning	48
4.4.	Soorten AEO-vergunningen	49
4.5.	Aanvraagprocedure voor een AEO-vergunning	50
4.6.	Voordelen van een AEO-vergunning inzake douane	51
4.7.	Andere, indirecte voordelen AEO	51
4.8.	Wederzijdse erkenning of <i>Mutual Recognition Agreement</i>	52
4.9.	Wanneer zijn er geen AEO-voordelen?	52
4.10.	Waarom een AEO-vergunning aanvragen?	53
	HOOFDSTUK 3. – NOMENCLATUUR EN EU-DOUANETARIEF	55
1.	Het Geharmoniseerd Systeem	57
1.1.	Belang van de goederencode	57
1.2.	Structuur van de goederencode	58
1.2.1.	GS-code	61
1.2.2.	GN-code	62
1.2.3.	TARIC-code	63
2.	Douanetarief uitgegeven door de Belgische Administratie Douane en Accijnzen	65
2.1.	Inleiding	65
2.2.	Bladeren door de nomenclatuur	66
2.3.	Opzoeken volgens goederencode	70
2.4.	Aanvullende informatie	75
2.4.1.	Antidumpingrechten en compenserende rechten	75
2.4.2.	Aanvullende rechten	77
2.4.3.	Schorsing en contingent	78
2.4.4.	Agrarische elementen	80
2.4.5.	Overige vermeldingen	82
2.4.6.	Andere functionaliteiten	85
2.4.6.1.	Opzoeken op woord	85
2.4.6.2.	Opzoeken van wisselkoersen	87
2.4.6.3.	Opzoeken van aanvullende codes accijnzen	88
3.	Algemene regels voor de interpretatie van het Geharmoniseerd Systeem	88
3.1.	Interpretatie van het Geharmoniseerd Systeem	88
3.2.	Regel 1	90
3.3.	Regel 2	90

3.3.1. Regel 2a)	90
3.3.2. Regel 2b)	91
3.4. Regel 3	92
3.4.1. Regel 3a)	92
3.4.2. Regel 3b)	93
3.4.3. Regel 3c)	93
3.5. Regel 4	94
3.6. Regel 5	94
3.6.1. Regel 5a)	94
3.6.2. Regel 5b)	95
3.7. Regel 6	96
4. Bindende tariefinlichtingen	98

HOOFDSTUK 4. – BEREKENING VAN DE DOUANEEWAARDE **105**

1. Soorten rechten	107
1.1. Conventionele rechten en autonome rechten	107
1.2. Preferentiële rechten en niet-preferentiële rechten	107
1.3. Waarderechten, specifieke rechten en gemengde rechten	108
1.4. Tariefcontingenten	109
1.5. Bestemmingsrechten	110
2. Methode waardebeoordeling	111
2.1. Transactiewaarde ingevoerde goederen	112
2.2. Transactiewaarde identieke goederen	115
2.3. Transactiewaarde soortgelijke goederen	116
2.4. Aftrekmethode (terugrekenmethode of deductieve methode)	116
2.5. Berekende waarde	117
2.6. Redelijke middelen	117
3. Berekening van de douanewaarde, maatstaf van heffing voor de btw en statistische waarde	119
3.1. Werkwijze berekeningen	119
3.2. Bijzondere waarderings	124
3.2.1. Eenheidswaarden (ook vereenvoudigde procedures genoemd)	124
3.2.2. Invoerprijzen (ook forfaitaire invoerwaarden genoemd)	125
3.3. Incoterms 2020	126
3.3.1. Incoterms voor alle transportmodi	126
3.3.1.1. EXW – <i>Ex Works</i> (af fabriek)	126
3.3.1.2. FCA – <i>Free carrier</i> (vrachtvrij tot vervoerder)	127
3.3.1.3. CPT – <i>Carriage paid to</i> (vrachtvrij tot)	127
3.3.1.4. CIP – <i>Carriage and insurance paid to</i> (vrachtvrij inclusief verzekering tot)	128
3.3.1.5. DAP – <i>Delivered at place</i> (franco plaats bestemming)	128
3.3.1.6. DPU – <i>Delivered at Place Unloaded</i> (franco plaats bestemming inclusief lossing)	129
3.3.1.7. DDP – <i>Delivered duty paid</i> (franco plaats bestemming inclusief rechten)	129

3.3.2.	Incoterms voor alle zeevervoer of binnenvaart	130
3.3.2.1.	FAS – <i>Free alongside ship</i> (franco langs zij schip)	130
3.3.2.2.	FOB – <i>Free on board</i> (vrij aan boord)	130
3.3.2.3.	CFR – <i>Cost and freight</i> (kostprijs en vracht)	130
3.3.2.4.	CIF – <i>Cost, insurance and freight</i> (kostprijs, verzekering en vracht)	131
HOOFDSTUK 5. – TIJDELIJKE OPSLAG EN DOUANEREGELINGEN		133
1.	Overzicht tijdelijke opslag en douaneregelingen	135
2.	Douaneregelingen	136
2.1.	'In het vrije verkeer brengen' (of gewone invoer)	136
2.2.	Uitvoer (<i>export</i>)	137
2.3.	Bijzondere regelingen	138
2.3.1.	Douanevervoer (<i>transit</i>)	138
2.3.2.	Douane-entrepot (<i>bonded warehouse</i>)	138
2.3.3.	Specifieke bestemming	139
2.3.3.1.	Tijdelijke invoer (<i>temporary import</i>)	139
2.3.3.2.	Bijzondere bestemming (<i>end-use procedure</i>)	139
2.3.4.	Veredeling	140
2.3.4.1.	Actieve veredeling (<i>inward processing</i>)	140
2.3.4.2.	Passieve veredeling (<i>outward processing</i>)	141
3.	Tijdelijke opslag	141
HOOFDSTUK 6. – IMPORT CONTROL SYSTEM EN EXPORT CONTROL SYSTEM		145
1.	<i>Import Control System</i> (ICS)	147
1.1.	Inleiding	147
1.2.	Summiere Aangifte Binnenkomst (<i>Entry Summary Declaration</i>) van alle goederen aan boord	148
1.3.	Aankomstmelding (<i>Arrival Notification</i>)	150
1.3.1.	Berichten naar (lucht)havenautoriteiten	150
1.3.2.	Berichten naar de douane	151
1.3.3.	Berichten naar andere autoriteiten (VGEM-gerelateerd)	152
1.4.	Aangifte voor tijdelijke opslag	154
1.5.	Douaneregeling (douaneaangifte)	155
2.	<i>Export Control System</i> (ECS)	157
HOOFDSTUK 7. – ENIG DOCUMENT		163
1.	Inleiding	165
1.1.	Elektronische systemen	166
1.2.	Waarom nog het ED bestuderen?	166
2.	Vak 1, vak 37 en vak 44 B.V.	167
2.1.	Vak 1	167

2.2. Vak 37	169
2.3. Vak 44 'Code B.V.'	169
3. De voornaamste vakken van invoer-, uitvoer- en transitaangiften	171
3.1. Vak 2. Afzender/expporteur	172
3.1.1. Bij invoer	172
3.1.2. Bij uitvoer	172
3.1.3. Link met vak 44	173
3.2. Vak 3. Formulieren	173
3.3. Vak 5. Artikelen	173
3.4. Vak 6. Totaal colli	173
3.5. Vak 7. Referentienummer	174
3.6. Vak 8. Geadresseerde	174
3.6.1. Bij invoer	174
3.6.2. Bij uitvoer	174
3.7. Vak 9. Financieel verantwoordelijke	174
3.8. Vak 14. Aangever/vertegenwoordiger	175
3.9. Vak 15a. Code land van uitvoer/verzending	175
3.10. Vak 15b. Land van uitvoer/verzending	176
3.11. Vak 16. Land van oorsprong en vak 17. Land van bestemming	176
3.12. Vak 17a. Code land van bestemming	176
3.13. Vak 17b. Code regio van bestemming	177
3.14. Vak 18. Identiteit en nationaliteit vervoermiddel bij aankomst/vertrek	177
3.15. Vak 19. Containers	177
3.16. Vak 20. Leveringsvoorwaarden	177
3.17. Vak 21. Identiteit en nationaliteit van het grensoverschrijdende vervoermiddel	177
3.18. Vak 22. Valuta en totaal gefactureerd bedrag	178
3.19. Vak 23. Wisselkoers	178
3.20. Vak 24. Aard van de transactie	178
3.21. Vak 25. Vervoerwijze aan de grens	179
3.22. Vak 26. Binnenlandse vervoerwijze	179
3.23. Vak 27. Plaats van lading/lossing	179
3.24. Vak 29. Kantoor van uitgang/binnenkomst	179
3.25. Vak 30. Plaats waar de goederen zich bevinden	180
3.26. Vak 31. Colli en omschrijving van de goederen	181
3.27. Vak 32. Artikelnummer	181
3.28. Vak 33. Goederencode	182
3.29. Vak 34a. Code land van oorsprong	183
3.30. Vak 34b. Code regio van oorsprong	183
3.31. Vak 35. Brutomassa (kg)	183
3.32. Vak 36. Preferentie	183
3.33. Vak 37. Regeling	185
3.34. Vak 38. Nettomassa (kg)	185
3.35. Vak 39. Contingent	185
3.36. Vak 40. Summiere aangifte/voorafgaand document	186
3.37. Vak 41. Aanvullende eenheden	187

3.38. Vak 42. Prijs van de goederen	189
3.39. Vak 43. Methode waardebeoordeling	189
3.40. Vak 44. Bijzondere vermeldingen – andere documenten	189
3.41. Vak 46. Statistische waarde	192
3.42. Vak 47. Berekening van de belastingen	193
3.43. Vak 48. Uitstel van betaling	194
3.44. Vak 49. Identificatie van het entrepot	194
3.45. Vak 50. Aangever Uniedouanevervoer en gemachtigde vertegenwoordiger; plaats, datum en handtekening	195
3.46. Vak 51. Voorziene kantoren (en landen) van doorgang	195
3.47. Vak 52. Zekerheid	196
3.48. Vak 53. Kantoor van bestemming	196
3.49. Vak 54. Plaats en datum, handtekening en naam van de aangever of zijn vertegenwoordiger	197

HOOFDSTUK 8. – PROCEDURES EN WERKWIJZE BIJ HET (ELEKTRONISCH) UITWISSELEN VAN GEGEVENS **199**

1. Inleiding	201
2. Procedures bij NCTS	201
2.1. Inleiding	201
2.2. NCTS-terminologie	202
2.3. Normale procedure bij vertrek en aankomst	202
2.3.1. Bij vertrek	202
2.3.2. Formaliteiten op het kantoor van doorgang	204
2.3.3. Bij aankomst op het kantoor van bestemming	204
2.4. Vereenvoudigde procedure bij vertrek en aankomst	205
2.5. Andere functionaliteiten van NCTS	207
3. Procedures bij PLDA	207
3.1. PLDA-terminologie	207
3.2. Procedure bij export en ECS	208
3.2.1. Verloop van een uitvoeraangifte	208
3.2.2. Uitgaan van goederen – bijzondere gevallen	210
3.2.3. Uitvoer gecombineerd met de regeling douanevervoer	212
3.3. Procedure bij import en herhaling ICS	213

HOOFDSTUK 9. – OORSPRONG VAN GOEDEREN **217**

1. Inleiding	219
2. Preferentiële oorsprong	220
2.1. Principe	220
2.2. Oorsprong	222
2.2.1. Definities en principe	222
2.2.2. Toereikende bewerking – voorbeelden	224

2.2.3.	Bemerkingen	228
2.3.	Bewijzen van oorsprong	231
2.3.1.	Het attest van oorsprong	231
2.3.2.	Certificaat EUR.1	233
2.3.3.	Certificaat EUR-MED	234
2.3.4.	Oorsprongsverklaring door een willekeurige exporteur	235
2.3.5.	Oorsprongsverklaring door een toegelaten exporteur	235
2.3.6.	Oorsprongsverklaring/attest van oorsprong door een geregistreerd exporteur	236
2.3.7.	Certificaat EUR.2	237
2.4.	Overzicht van de overeenkomsten	237
2.4.1.	Unilaterale overeenkomsten	237
2.4.1.1.	Algemeen Preferentieel Systeem (APS) voor ontwikkelingslanden	237
2.4.1.2.	Overeenkomst met de Landen en Gebieden Overzee (LGO-landen)	242
2.4.1.3.	MAR – ACS (<i>Market Access Regulation</i> – Staten in Afrika, het Caraïbische gebied en de Stille Oceaan)	242
2.4.2.	Bilaterale overeenkomsten	242
2.4.2.1.	Vrijhandelsovereenkomsten Middellandse Zeegebied	243
2.4.2.2.	EVA-landen	243
2.4.2.3.	Turkije	243
2.4.2.4.	Landen van de westelijke Balkan	245
2.4.2.5.	Oostelijk partnerschap	246
2.4.2.6.	Het Verenigd Koninkrijk	246
2.4.2.7.	Amerikaanse zone	247
2.4.2.8.	Bilaterale akkoorden met Afrikaanse Staten	247
2.4.2.9.	Overeenkomsten met Aziatische landen	248
2.4.2.10.	Andere overeenkomsten	249
2.4.2.11.	Andere douane-unies	249
3.	Niet-preferentiële oorsprong	250
3.1.	Belang en nut	250
3.2.	Regels van oorsprong	250
3.2.1.	Bij invoer	250
3.2.2.	Bij uitvoer	252

HOOFDSTUK 10. – OORSPRONG DOOR CUMULATIE – LEVERANCIERS-VERKLARING – HERZIENE PAN-EURO-MEDITERRANE OVEREENKOMST **257**

1.	Inleiding	259
2.	Bilaterale cumulatie	260
3.	Diagonale cumulatie – huidige regionale conventie – PANEUR	265
4.	Totale (volledige) cumulatie	268
5.	Diagonale cumulatie – huidige regionale conventie – PANEURMED	271

6. Leveranciersverklaring	275
7. PANEUR of PANEURMED met Turkije	280
8. Herziene PAN-EURO-MEDiterrane overeenkomst	282
8.1. Vereenvoudiging lijstregels	283
8.2. Herziening tolerantie – nieuwe mogelijkheden	287
8.3. Bewijzen van oorsprong in het kader van de herziene overeenkomst	290
8.4. Cumulatie	290
8.5. Leveranciersverklaringen herziene PEM	297
8.6. Herziene PEM – no-drawback	298

HOOFDSTUK 11. – INVOER VAN GOEDEREN VOOR HET VRIJE VERKEER EN VOOR HET VERBRUIK **301**

1. Algemeen	303
1.1. Vak 1	305
1.2. Vak 8	306
1.3. Vak 37	306
1.4. Vak 44	306
1.5. Vak 47	307
1.6. Periodieke aangifte btw	308
2. Gebruik van twee douaneaangiften voor de betaling van invoerrechten en btw	308
3. Aangiften ten verbruik bij binnenbrengen uit de niet-fiscale gebieden en landen waarmee een douane-unie is gesloten	309
4. Goederen met bestemming buiten België	310
5. Opslag in btw-entrepot	313
6. Over te leggen documenten	314
6.1. Factuur	314
6.2. DV1 – <i>Declaration of value</i>	315
6.3. Certificaten en attesten betreffende de herkomst of de oorsprong van de goederen	317
6.4. Documenten die vereist zijn ter uitvoering van een gezondheidsmaatregel en/of plantenziektkundige getuigschriften bij invoer van allerlei planten en vruchten	318
6.5. Begeleidende documenten voor afvalstoffen en vervoervergunningen voor radioactieve producten en springstoffen	318
6.6. CITES-invoervergunningen of certificaten voor bedreigde in het wild levende planten- en diersoorten	318
6.7. Andere invoervergunningen of certificaten indien de goederen bij invoer aan een vergunning of certificaat onderworpen zijn	318
7. Betalen van rechten en btw bij invoer	319

8.	Terugkerende goederen	319
8.1.	Procedure	321
8.2.	Verpakkingsmiddelen	321
8.3.	Niet-voorzienede wederinvoer	322
8.4.	Uitvoer en wederinvoer via verschillende lidstaten	322
8.5.	Gebruik van een ATA-carnet	323
9.	Definitieve vrijstellingen bij invoer	324
9.1.	Basisbeginselen	324
9.2.	Goederen die voor vrijstelling in aanmerking komen	326
9.3.	Andere vrijstellingen	337

HOOFDSTUK 12. – BIJZONDERE REGELINGEN **339**

1.	Douane-entrepots	341
1.1.	Inleiding	341
1.2.	Publieke entrepots	343
1.2.1.	Entrepot van het type I	343
1.2.2.	Entrepot van het type II	343
1.2.3.	Entrepot van het type III	344
1.3.	Particuliere entrepots	344
1.4.	Werking van een entrepot	345
1.4.1.	Plaatsing onder de regeling	345
1.4.2.	Opslag – gebruikelijke behandelingen	345
1.4.3.	Tijdelijke uitslag	345
1.4.4.	Zuivering van de regeling	346
1.5.	Vergunning	346
1.6.	Zekerheid	346
1.7.	Verkeer van onder de regeling douane-entrepot geplaatste goederen	347
1.8.	Equivalentieverkeer	348
2.	Specifieke bestemming	349
2.1.	Tijdelijke invoer	349
2.1.1.	Algemeen	349
2.1.2.	Over te leggen documenten	350
2.1.3.	Te betalen rechten bij invoer	353
2.1.3.1.	Gehele vrijstelling van rechten	353
2.1.3.2.	Gedeeltelijke vrijstelling	353
2.1.4.	Zekerheid	354
2.1.5.	Verkeer van goederen geplaatst onder de regeling tijdelijke invoer	355
2.2.	Bijzondere bestemming	355
2.2.1.	Principe	355
2.2.2.	Gewone toepassing	355
2.2.3.	Bijzondere bestemming in het kader van een tariefcontingent	356
2.2.4.	Bijzondere bestemming in het kader van een tariefschorsing	357
2.2.5.	De vergunning bijzondere bestemming	357

2.2.6.	Overdracht	358
2.2.7.	Plaatsing onder de regeling	359
2.2.8.	Aanzuivering van de regeling – aanzuiveringsafrekening	360
3.	Veredeling	360
3.1.	Actieve veredeling	360
3.1.1.	Inleiding	360
3.1.2.	Vergunning	361
3.1.2.1.	Vergunning voor één invoer (eenmalige vergunning)	361
3.1.2.2.	Vergunning voor meerdere invoeren (doorlopende vergunningen)	361
3.1.2.3.	Soorten vergunningen	362
3.1.2.4.	Vergunningen voor meerdere lidstaten	363
3.1.3.	Werking van de regeling actieve veredeling	364
3.1.3.1.	Document bij plaatsing	364
3.1.3.2.	Zekerheid	364
3.1.3.3.	Aanzuiveringstermijn – verlenging	365
3.1.3.4.	Overbrenging	365
3.1.3.5.	Zuivering van de regeling	365
3.1.3.6.	Belangrijke vereisten bij actieve veredeling	371
3.1.4.	Bijzondere regelingen	380
3.1.4.1.	Equivalentieverkeer	380
3.1.4.2.	Voorafgaande uitvoer	382
3.1.4.3.	Algemene voorwaarden	383
3.2.	Passieve veredeling	384
3.2.1.	Inleiding	384
3.2.2.	Bijzondere varianten	385
3.2.2.1.	Driehoeksverkeer	385
3.2.2.2.	Uitwisselingsverkeer	385
3.2.2.3.	Herstelling	386
3.2.3.	Soorten passieve veredeling	386
3.2.4.	Vergunning	388
3.2.5.	Werking van het regime van passieve veredeling	389
3.2.5.1.	Plaatsing onder de regeling	389
3.2.5.2.	Wederinvoer van de veredelingsproducten	389
3.2.6.	Berekening van de rechten bij wederinvoer	390
3.2.7.	Equivalentieverkeer	391
3.2.8.	Voorafgaande invoer	392
4.	Douanevervoer	393
4.1.	Uniedouanevervoer en gemeenschappelijk douanevervoer (T1, T2)	393
4.1.1.	Uniedouanevervoer	393
4.1.1.1.	Extern Uniedouanevervoer	393
4.1.1.2.	Intern Uniedouanevervoer	394
4.1.2.	Gemeenschappelijk douanevervoer	394
4.1.3.	Applicatie	395
4.2.	Carnet TIR	395

4.3. Douanevervoer met ATA-carnet	399
4.4. Vervoer met Rijnvaartmanifest – formulier 302 – poststelsel	400
4.5. Vereenvoudigingen	400
4.5.1. Vervoer door de lucht	400
4.5.2. Vervoer over zee	401
4.5.3. Vervoer per spoor	401
4.6. Zekerheidstelling	402

HOOFDSTUK 13. – UITVOER VAN GOEDEREN **407**

1. Algemeen	409
2. Procedures – betrokken kantoren	409
2.1. Bevoegd kantoor van uitvoer	409
2.2. Termijnen voor het indienen van een uitvoeraangifte	410
2.3. Kantoor van uitgang	412
3. Goedgekeurde plaats van lading (GLP)	414
4. Aangewezen plaats	415
5. Goedgekeurde plaats van lading en lossing (GLLP)	416
6. Gegevens van de exporteur op het Enig Document	417
7. Over te leggen documenten	424
8. Summiere aangifte bij het uitgaan	426
9. Bijzonderheden	426
10. Sancties die gelden voor landen waar men naar uitvoert	426

HOOFDSTUK 14. – ACCIJNZEN **431**

1. Algemeen	433
1.1. Communautaire accijnsgoederen versus nationale accijnsproducten	434
1.2. Gewone versus bijzondere accijnzen	434
1.3. Pogingen tot harmonisatie in de BLEU	434
2. Begrippen inzake accijnzen	435
2.1. Erkend entrepothouder	435
2.2. Geregistreeerde geadresseerde	436
2.3. Tijdelijk geregistreeerde geadresseerde	438
2.4. Geregistreeerde afzender	438
2.5. Vrijgestelde geadresseerde	439
2.6. Accijnsinrichting voor nationale accijnsproducten	439
2.7. Uniek SEED-nummer	440

3. Verschuldigdheid van accijnzen	442
3.1. Tussen bedrijven	442
3.2. Privéaankopen	444
4. Berekeningen van de accijnzen	445
5. Voorraadadministratie	448
6. Bewegingen met accijnsgoederen onder de schorsingsregeling, het e-AD	451
6.1. EMCS	451
6.2. De procedure voor overbrenging van communautaire accijnsgoederen	452
6.3. Uitvoer van communautaire accijnsgoederen	453
7. Bewegingen met accijnsgoederen buiten de schorsingsregeling	454
7.1. Het vereenvoudigd geleidedocument (VGD)	455
7.2. Het handelsdocument	456
8. Vrijgestelde leveringen	456
9. De verschillende producten	457
9.1. Ethylalcohol en alcoholhoudende dranken	457
9.2. Energieproducten en elektriciteit	458
9.3. Tabaksfabrikaten	459
9.4. Alcoholvrije dranken en koffie	460
10. Zekerheidstelling en zuivering	460

FIGUREN EN TABELLEN

Figuur 1	Vergelijking douane-unie – vrijhandelszone	6
Figuur 2	Vóór 1992	10
Figuur 3	Schematische voorstelling van de belangrijkste verdragen en akkoorden	12
Figuur 4	Voorstelling van de Europese Unie en haar lidstaten	13
Figuur 5	Niet-fiscale gebieden	14
Figuur 6	Visuele voorstelling Uniegoederen	19
Figuur 7	Invoer – binnenbrengen – uitvoer – verzenden	22
Figuur 8	Containerterminal in Antwerpen	27
Figuur 9	Overzicht van de opbouw van het dual-use-classificatienummer	34
Figuur 10	Uittreksel uit Verordening nr. 116/2009	41
Figuur 11	De TARIC-code van tien cijfers in vak 33 op een invoeraangifte	57
Figuur 12	De GN-code van acht cijfers in vak 33 van een uitvoeraangifte	57
Figuur 13	Voorbeeld van afdeling XV (onedele metalen en werken daarvan) en de hoofdstukken eronder	59
Figuur 14	Voorbeeld van de posten van hoofdstuk 10, granen	60
Figuur 15	Structuur GS-code	61
Figuur 16	GS-codes van messen en snijbladen in de EU	61

Figuur 17	GS-codes van messen en snijbladen in Bangladesh	61
Figuur 18	Achtcijferige codes van smeltveiligheden in de EU	62
Figuur 19	Achtcijferige codes van smeltveiligheden in Zuid-Korea	62
Figuur 20	Achtcijferige codes van smeltveiligheden in Ecuador	62
Figuur 21	Handtassen met buitenkant van textiel	63
Figuur 22	Aangifte met antidumpingrechten	64
Figuur 23	Nationale code 1000 (België) voor verlaagd btw-tarief	64
Figuur 24	Verminderde btw-heffing in vak 47	65
Figuur 25	Samenvatting goederencodes in vak 33	65
Figuur 26	Antidumpingrechten – principe	76
Figuur 27	Compenserende rechten – principe	77
Figuur 28	Oude machine voor het berekenen van de invoerrechten	109
Figuur 29	Overzicht waardebepalingsmethoden	118
Figuur 30	Overzicht douaneregelingen	135
Figuur 31	Douaneregeling gewone invoer	136
Figuur 32	Douaneregeling uitvoer	137
Figuur 33	Drie soorten van export (uitvoer)	137
Figuur 34	Bijzondere douaneregeling: douane-entrepot	138
Figuur 35	Douaneregeling tijdelijke invoer	139
Figuur 36	Douaneregeling bijzondere bestemmingen	140
Figuur 37	Douaneregeling actieve veredeling	140
Figuur 38	Douaneregeling passieve veredeling	141
Figuur 39	Kennisgevingen bij overbrenging RTO's onder andere douaneautoriteiten	143
Figuur 40	Termijnen indiening summiere aangifte binnenkomst bij verschillende transportmodi	149
Figuur 41	Berichtenuitwisseling bij uitvoer	159
Figuur 42	Grensinspectiepost met vaste scan	160
Figuur 43	Voorbeeld van een uitvoeraangifte van chocolade naar het VK	190
Figuur 44	Voorbeeld van een invoeraangifte van wijn	194
Figuur 45	Schematische voorstelling van de formaliteiten op het kantoor van vertrek	203
Figuur 46	Schematische voorstelling van de formaliteiten op het kantoor van doorgang	204
Figuur 47	Schematische voorstelling van de formaliteiten bij aankomst op het kantoor van bestemming	205
Figuur 48	Vereenvoudigde procedure bij vertrek en aankomst	206
Figuur 49	Berichtenuitwisseling bij uitvoer (met focus op uitvoeraangifte)	210
Figuur 50	Eén uitvoeraangifte met verschillende kantoren van uitgang	211
Figuur 51	Berichtenuitwisseling bij import	213
Figuur 52	Certificaat EUR.1	233
Figuur 53	Certificaat EUR-MED	234
Figuur 54	Register toegelaten exporteur	236
Figuur 55	Voorbeeld van een register	236
Figuur 56	Details visering ATR	245
Figuur 57	Oorsprong door bilaterale cumulatie	261
Figuur 58	Algemeen principe	265
Figuur 59	Algemene schematische voorstelling	268
Figuur 60	Samenvatting totale cumulatie	270
Figuur 61	PANEUR-landen en MED-landen	271

Figuur 62	PANEURMED-cumulatie – principe	271
Figuur 63	Mogelijkheden voor de opmaak van een langlopende leveranciersverklaring	280
Figuur 64	Overzicht van de landen die de PAN-EURO-MEDiterrane al toepassen (toestand op 1 juli 2022)	282
Figuur 65	Schematische voorstelling	309
Figuur 66	Samenvatting	314
Figuur 67	Schematische voorstelling terugkerende goederen	320
Figuur 68	Schematische voorstelling verpakkingsmiddelen	322
Figuur 69	Samenstelling van het ATA-carnet	323
Figuur 70	Schematische voorstelling van de hoeveelheidsbeperking	329
Figuur 71	Koelcontainer reefer met diesel (en elektrische) motor – Voorbeeld van een container voor speciale doeleinden die voorzien moet zijn van brandstof	336
Figuur 72	Schematisch overzicht van de diverse vormen van overbrenging	347
Figuur 73	Uittreksel Uniecodelijst Vak 37, tweede deelvak	350
Figuur 74	Berekening invoerrechten – in te vullen op de aanvraag	367
Figuur 75	Overzicht van de overeenkomsten waar de no-drawback-regel al dan niet van toepassing is	373
Figuur 76	Voorstelling van enkele vakken van het papieren carnet-TIR	398
Figuur 77	Termijnen voor het indienen van een uitvoeraangifte	411
Figuur 78	Firma A is buiten de EU gevestigd en wil goederen buiten de EU brengen	421
Figuur 79	Een drone kan zowel worden ingezet voor civiele als voor militaire doeleinden	428
Figuur 80	Gegevens van het register van ontvangen goederen	437
Figuur 81	Wagen van de douane verlaat een brouwerij in Mechelen	449
Tabel 1	Btw-tarieven in de verschillende lidstaten	4
Tabel 2	Overzicht directe/indirecte vertegenwoordiging	29
Tabel 3	Overzicht	219

